

Johannes 12, vers 20 t/m 33

Maar eerst naar de Bijbeltekst zelf, want – zoals ik al zei – het gaat over iets heel anders dan over een wel of niet dreiging van oorlog in Europa. Het ging in ons Bijbelgedeelte over de Heere Jezus, die zich op dat moment in Jeruzalem bevond. Er was toen op dat moment in Jeruzalem heel veel onrust. (Nou, dat lijkt dan wel weer op onze situatie.) Er was onrust in Jeruzalem, want die Jezus kreeg steeds meer volgers... en hij ondervond tegelijkertijd ook steeds hardere tegenstand. Over polarisatie gesproken. Jezus ondervond hevige tegenstand, omdat Hij Zichzelf de van God gezonden Redder noemde. Tja, soms leek het er wel op, alsof Hij dacht dat Hij God Zelf was. De joodse geestelijkheden wilden Jezus daarom doden, maar ze moesten daarvoor nog wel een goed moment vinden, want ze wilden Jezus vanwege Zijn aanhang het liefst zo geruisloos mogelijk uit de weg ruimen... Jezus veroorzaakte dus grote frustratie, maar wekte ook nieuwsgierigheid op. Zo

‘Als een tarwekorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft hij alleen, maar als hij sterft, draagt hij veel vrucht’. Met deze vergelijking, met dit beeld, wil Jezus ons helpen om iets van het

Nu, wij leven hier in de kerk van een geweldig grote liefde. Liefde voor ons mensen tot in de dood. Misschien hoorde je iets van die geweldige liefde al in onze de Bijbellesing. Jezus was naar de aarde gekomen om de Vader in de hemel te verheerlijken, om Hem groot te maken, om Hem te eren door Zijn wil te doen, zelfs tot in de dood. Maar nadat Jezus hier over had verteld, klonk

er opeens (zo lazen wij) een stem uit de hemel, het leek wel op een donderslag, en die stem zei: 'Ik heb Hem verheerlijkt en zal Hem opnieuw verheerlijken!' De Vader wil Zijn Zoon Die hier op aarde Zichzelf straks helemaal zal geven, Die Zijn leven zal geven, ook verheerlijken en eren! Nu, die eeuwige liefde in God - liefde van de Vader tot de Zoon en van de Zoon tot de Vader – die liefde stroomt vervolgens de hele aarde over. Liefde vanaf het kruis, liefde tot in de dood. Nu, die wonderlijke, Goddelijke, onvoorstelbaar diepe en grote liefde vormt de basis van het leven van een christen. Het gaat er daarom niet allereerst om hoe goed wij geloven, of hoe vroom en goed wij leven..., het gaat erom dat je die liefde van God steeds weer tot je te neemt, dat je die aangezegd krijgt, je erover verwondert, erdoor wordt geraakt, dat je God de eer geeft en dat je die liefde doorgeeft. Als je dat doet, dan mag je jezelf christen noemen. Welkom in de familie!

Nu, als je die wonderlijke liefde van God in je noodpakket stopt, dan helpt je dat om anders in deze spannende tijd te staan. Die wonderlijke liefde van God beschermt je ervoor om zwart-wit te denken over mensen, over groepen, over naties en over oorlogen. En het helpt je om niet alleen je eigen hachje te willen redden in crisissituaties – 'als ik maar veilig zit' – maar om verder te kijken: naar andere mensen om je heen. In de Tweede Wereldoorlog bijvoorbeeld – ja, toen heeft de kerk ernstige steken laten vallen hoor! – hebben opvallend veel kerkleden zich ingezet voor het ondergrondse verzet. Ervoeren zij misschien vanuit de liefde van Christus hun verantwoordelijkheid voor anderen in de maatschappij? Die wonderlijke liefde van God in je noodpakket zorgt ervoor dat je niet te gemakkelijk een oordeel klaar hebt en zwart-wit denkt... en ook dat je verder kijkt dan je eigen bubbel, je eigen zekerheid, je eigen leven.

En misschien dat die liefde van Christus ons zelfs ertoe kan brengen om – ik zeg het heel voorzichtig – om een oorlog niet uit de weg te gaan. Hoe kom ik hierop?

Nu, de theoloog Augustinus, die leefde in de tijd van het Romeinse Rijk, heeft heel veel over deze dingen nagedacht. Want toen een Romeins keizer christen werd (keizer Constantijn), toen kwam de vraag op hoe men als christen nu in die oorlogen had te staan die de Romeinse keizers altijd voerden. Mocht men als christen meevechten? Of moest men pacifist zijn en liever de doodstraf krijgen dan een bijdrage aan een oorlog te leveren? Augustinus betoogde dat het kwaad van de tegenpartij ons soms dwingt om een rechtvaardige oorlog te voeren. Soms is een oorlog nodig ter bescherming van de zwakken. Om het onrecht niet te laten bestaan. Maar zelfs kan je ook met een oorlog tot zegen zijn van je vijand. Hoe zag hij dat voor zich? Nu, Augustinus noemde oorlog in sommige gevallen een vorm van naastenliefde, omdat je met een tegenoffensief de vijand ervan probeert te weerhouden om nog meer onrecht te doen, om nog meer misdaden te begaan en zonden op zich te laden.

Nu ik ga u en jou niet vertellen of je nu voor of tegen oorlog moet zijn – natuurlijk moet je er alles aan doen om oorlog te voorkomen, dat vindt men bij onze Defensie ook – en ik ga je dus ook niet adviseren of je nu wel of niet in het leger zou moeten dienen als je in de komende jaren zou worden opgeroepen – maar ziet u in al die dingen die wij nu aanroeren hoe belangrijk het is om die liefde van God, die liefde die Jezus heeft gegeven, in je noodpakket te stoppen? Dat maakt dat je een stevige

basis hebt, als heel de wereld wankelt. Dat zorgt ervoor dat je houvast hebt..., maar ook de drive om anderen vast te houden en anderen te dienen, om zelfs misschien wel in de oorlog te dienen. Die liefde van God zorgt voor een andere manier van kijken, zelfs naar je vijanden toe. Ik hoop echt dat in alles wat er nu gebeurt en waar men voor vreest, dat die liefde van Christus de basis is van alles wat je denkt en doet.

Maar Jezus vertelt nog verder... Als Hij over Zichzelf heeft verteld dat Hij zal gaan sterven als een tarwekorrel, om zo voor een grote oogst te zorgen..., dan spreekt Hij vervolgens ook Zijn volgers toe. Hij zegt: *Wie zijn leven liefheeft, zal het verliezen, en wie zijn leven haat in deze wereld, zal het behouden tot in het eeuwig leven. Als iemand Mij dient, laat hij Mij volgen. ... En als iemand Mij dient, de Vader zal Hem eren.* Die wonderlijke, alles gevende liefde van Jezus mag je in je hart sluiten, maar het is tegelijkertijd ook een oproep om jezelf te geven. Om – Jezus gebruikt wel heel sterke woorden hoor! – om je leven te haten.

Nu, dat moet ik gelijk uitleggen, want anders is er een grote kans dat je een heel raar beeld van het geloof krijgt. Jezus bedoelt niet letterlijk 'haten'. Nee, als je letterlijk je leven haat, dan is er iets niet goed. Dan moet je daarover praten. Met je predikant, met iemand anders van het pastorale team, of met je huisarts. Er niet alleen mee blijven rondlopen in ieder geval. Nee, Jezus bedoelt iets anders met dat 'haten', Hij bedoelt: *heb je al zo'n andere focus in je leven, zo'n andere instelling dat je eigen leven helemaal niet meer op de eerste plek staat?* Hoe is dat bij u? Bij jou? Je leven verliezen, je leven haten, dat betekent *dat het in je leven vanaf nu helemaal gaat om Gods eer..., om Gods doel..., Gods recht op je leven... en om Jezus' liefde voor jou en jouw liefde voor Jezus... en dat je helemaal niet meer zo verslingerd bent aan jezelf, je eigen leven, je eigen doelen, je eigen rechten.* En dat is niet een letterlijk haten van je eigen leven hoor – nee, Jezus belooft dat als je deze weg gaat, dat je dan je leven voor eeuwig mag vasthouden, nu, als je leven echt zou haten dan hoef je dat ook niet voor eeuwig te houden natuurlijk – het is niet een letterlijk haten, maar wel: *heb je al zo'n verandering in je leven doorgemaakt dat niet jouw wil maar Gods wil... en niet jouw doelen, maar Gods plan met je leven... en niet het lief en aardig zijn voor jezelf, maar Gods liefde voor jou en voor alle anderen..., dat dat je leven helemaal bepaalt?*

Ik moest hier wel diep over nadenken... Dat Jezus voor ons is gestorven als een tarwekorrel, een sterven om ons leven te geven, dat is natuurlijk prachtig! Maar dat Hij dat leven van Hem nu ook in ons wil doorgeven... en dat Hij ook aan ons vraagt om echt onszelf te geven, zodat ook wij als verse tarwekorrels van die nieuwe zaadjes worden..., dat vond ik wel heftig. *Wil ik ook zo'n tarwekorrel zijn?* Is die liefde van Jezus en is die eer van God echt zo groot en zo belangrijk voor mij, dat ik mijzelf vergeet..., dat ik mijn eigen plannen kan loslaten..., dat ik uit mijn eigen denkkader kan stappen om nieuwe stappen te gaan zetten in liefde tot anderen en tot Jezus Zelf?

Bij de Defensie hebben ze het over 'sneueverbereidheid'. Zijn soldaten echt bereid om zich helemaal te geven, tot in de dood? Dat dus. Nu hoef je als christen niet gelijk dapper te zeggen dat je door Jezus' liefde alles zal doen en zal willen en dat je Jezus zal volgen zelfs tot in de dood, dat je 'sneueverbereid' bent. Want dat kan je niet uit jezelf zeggen. Petrus had dat wel een keer gezegd op de

avond voor Goede Vrijdag: 'Heere, ik zal U volgen, waar U ook heen gaat!' Maar wat was die Petrus zichzelf tegengekomen... Nog voordat Jezus gekruisigd werd, had hij, toen ze hem herkenden als volgeling van Jezus, uit angst al drie keer verteld dat hij helemaal niets met die Jezus te maken had.

Maar laten wij weer even terug gaan naar ons geestelijke noodpakket:

Nu, neem in je geestelijke noodpakket niet een doosje met dappere woorden en grootse idealen mee. Daar heb je niets aan op het moment dat het echt dreigend wordt en erom spant. (Kijk maar naar Petrus.) Maar bedenk wel *dat je leven ook bedoeld is als een tarwekorrel, een klein korreltje dat bomvol liefde van Christus mag zitten*. Nu als die liefde van Jezus in je leven zal gaan ontkiemen, dan zal dat heel veel vrucht gaan geven. Wat zal dat tot zegen zijn in momenten van crisis, maar ook als het hopelijk nog een tijdje rustig blijft. Maar een zaadje kan alleen ontkiemen als zijn huls wordt losgelaten. Die huls om dat zaadje heen, die eigen huls waarin je je kan verstoppen,

waardoor je je misschien zo veilig voelt of een schijnveiligheid voor jezelf hebt opgebouwd, die beschermende huls waardoor je gewoon met

je eigen ingekapselde leventje verder kan gaan..., kom uit die huls! En laat die liefde van Jezus ontkiemen en wees tot zegen van de mensen om je heen, tot eer van God, juist ook nu het misschien wel steeds spannender wordt in onze tijd. Durf jezelf in die donkere aarde te geven en jezelf los te laten, in het vertrouwen dat de hemelse Tuinman wel voor jou als klein kwetsbaar zaadje zal zorgen.

En weet u waarom je je als zaadje kunt geven voor deze aarde? Waarom je niet bang hoeft te zijn? Waarom je niet je alles van je leven krampachtig hoeft vast te houden? Hoor maar wat Jezus tenslotte zegt, als Hij heeft uitgesproken dat Hij Zich als een tarwekorrel in de aarde zal gaan geven. Jezus zegt: *Nu wordt het oordeel over deze wereld voltrokken, nu zal de vorst van deze wereld buitengeworpen worden*. Ik leg dit uit:

Het oordeel over deze wereld zal nu worden voltrokken. Jezus zal het grote oordeel van God over deze wereld gaan dragen, als Hij straks de straf zal gaan dragen aan het kruis. Het oordeel..., in het oorspronkelijke Grieks wordt daarvoor het woord 'crisis' gebruikt. Nu, dat woord kennen wij wel uit onze tijd. De ene na de andere crisis menen wij op ons af te zien komen. Maar bij alle crises die er zijn of die er zullen gaan komen... en bij alle machthebbers die opkomen en die zullen dreigen..., heeft Jezus voor ons de diepste crisis doorstaan en heeft Hij het definitieve oordeel voltrokken. Wij geloven in een God Die deze wereld niet los zal laten, omdat Jezus, Zijn Zoon Zich als een tarwekorrel in de aarde voor deze aarde heeft gegeven.

Daardoor kan je soms nog wel bang zijn hoor... Want het is echt niet goed met deze wereld. Het kwaad gaat veel dieper dan het aardoppervlak, het is met de zonde van ons mensen echt veel ernstiger dan wij vaak

beseffen. De Bijbel waarschuwt daar ook steeds voor. Wij ontkennen het kwaad daarom ook niet, wij steken in de kerk onze kop niet in het zand. En wij belijden dat het kwaad ook ons eigen leven heeft doortrokken. Wij zijn daarom ook niet verbaasd over de roekeloosheid van bepaalde wereldleiders en de gruwelijke hardheid van mensen. We worden door alle zorgelijke berichten op dit moment misschien opgeschrikt in ons comfortabele leven in West-Europa, maar eigenlijk hadden wij uit de Bijbel dat alles al lang kunnen weten. Maar neem daarom nu in je geestelijke noodpakket voor deze tijd mee, dat de echte crisis al door Jezus doorstaan is... en dat het kwaad daar toen op Golgotha voor Jezus heeft moeten buigen: die gekruisigde Jezus, opgehesen aan het kruis, *Hij is de verhoogde Koning!* Hij heeft op Goede Vrijdag de duivelse machten en krachten in zijn hemd gezet, omdat Zijn liefde sterker was dan al het kwaad. En drie dagen later, op Eerste Paasdag bleek dat zelfs de dood zijn onbeperkte macht had verloren.

En wat betekent dat voor je geestelijke noodpakket? Ik citeer een voormalig legerpredikant (ds. Teun de Ridder) die hier eens over heeft geschreven: *wij zijn niet bang voor de oorlog omdat we ons er niet blind op staren. Er is leven na de oorlog. Wij putten onze hoop uit het visioen op het vrederijk van God. Zelfs de tachtig- en honderdjarige oorlogen liepen af. Elke oorlog gaat voorbij. Zelfs deze wereld gaat voorbij. Dan pas zal het echt vrede zijn. Dit licht schijnt zelfs in de grootste duisternis. ... Misschien komen we binnenkort in oorlog met Rusland of China, maar in de oorlog zullen we ons al voorbereiden op de komende vrede en verzoening. Poetin zal het veld ruimen. We laten de haat niet toe in ons hart, we laten ons niet vergifigen door de wanhoop. Niet omdat we vertrouwen op onze menselijke macht om het tot een goed einde te brengen, maar omdat we met de kerk der eeuwen om Gods ontferming roepen. Dat leidt tot een zekere relativering van het nieuws van de dag. We betrachten afstand tot de paniekerige sfeer in de media. Als het oorlog wordt hoeven we niet bang te zijn. Omdat we van Christus zijn.*

Nu, nogmaals: ik wilde u met deze preek geen angst aanpraten. Ik hoop en bid dat wij dat noodpakket van de overheid nooit nodig zullen hebben. Maar neem dat *geestelijke noodpakket* in ieder geval wel mee. Voor tijden van crisis, maar ook voor het leven van alle dag.

Ons geestelijke noodpakket:

Verwonder je over die grote liefde van Christus, Die Zichzelf als een tarwekorrel gaf. Dat is echt het allerbelangrijkste voor elke tijd en situatie, juist ook in de crisis.

En wees zelf bereid om zo'n tarwekorrel te zijn voor deze wereld, om bloei en vrucht te brengen, waar de aarde juist op zoveel plekken zo donker en kaal is geworden.

En besef in alle tijden en situaties dat Jezus Overwinnaar is. Hij is de werkelijke Machthebber van deze wereld. Het kwaad is zo gruwelijk groot, maar zal uiteindelijk vernietigd worden. Ook de dood heeft geen onbeperkte macht meer.

Tarwekorrels die in de donkere aarde hun huls verliezen mogen voor eeuwig groeien en bloeien. Omdat de liefde van Jezus onuitputtelijk is.

Heeft u vragen of een reactie: ds. E.G. (Eddy) de Kruijf // 06-40 63 29 38 // dekruijf@live.nl